

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Omgevingswet ontwikkelingen

Datum

23 april 2024

Toelichting

De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 in werking getreden. In deze Raadsinformatiebrief brengen we u op de hoogte van de recente ontwikkelingen van de Omgevingswet.

Aanvragen

In december 2023 is er bijna een verdubbeling geweest van het aantal aanvragen (55 aanvragen) die vielen onder het 'oude' recht (de WABO). Aan de behandeling van de aanvragen wordt door de vergunningverleners nog altijd gewerkt. De combinatie van de behandeling van oude- en nieuwe aanvragen vraagt om een zorgvuldige aanpak, om te voorkomen dat er verkeerd wordt getoetst.

Sinds 1 januari 2024 zijn er 40 aanvragen binnen gekomen die vallen onder de Omgevingswet. Dit zijn aanvragen voor bijvoorbeeld:

- Een Omgevingsplanactiviteit (bijvoorbeeld de uitbreiding van een woonhuis);
- Een (Rijks)monumentactiviteit (restauratie van een monumentaal pand).

Naast deze aanvragen zijn er ook overige zaken binnengekomen (meldingen, controles en de behandeling van informatieplichten). In totaal zijn er vanaf 1 januari 2024 101 zaken binnengekomen die vallen onder de Omgevingswet. De eerste aanvraag voor een BOPA (Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit) is ook binnengekomen. Deze aanvraag zal, omdat het de eerste binnengekomen BOPA-aanvraag is, samen met de vergunningverleners gemonitord worden door een interne medewerker van de gemeente Laarbeek. Op basis hiervan werken we de werkwijze van de behandeling van een BOPA (Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit) verder uit.

Landelijke trends

Na inwerkingtreding zijn de eerste weken redelijk rustig verlopen. Het Digitaal Stelstel Omgevingswet (DSO) functioneert, de samenwerkingsfunctionaliteit tussen organisaties en de VTH-systemen (zaaksystemen om aanvragen te registreren en te behandelen) zijn ingericht en tot op heden zijn er geen grote problemen ontstaan op landelijk gebied. Wel is het zo dat de processen rondom de systemen niet altijd lopen zoals verwacht, in combinatie met onduidelijkheid die het overgangsrecht met zich meebrengt.

Het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO) heeft sinds de invoering van de Omgevingswet wekelijks zo'n 1200 vragen binnen gekregen. Een inhoudelijke groep (zo'n 70 fte aan adviseurs) vangt vragen af, afkomstig van gemeenten, provincies, waterschappen en omgevingsdiensten. De meeste vragen die landelijk worden gesteld gaan over het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Op basis van deze vragen zullen dan ook op landelijk niveau verbeteringen plaatsvinden (bijvoorbeeld door het toevoegen van extra functionaliteiten aan het DSO).

Verwachting

Nu er steeds meer zaken binnen komen die onder de Omgevingswet vallen, zal de kans toenemen op een zaak die onduidelijkheid met zich meebrengt. Daarbij is het de verwachting dat termijnen van afhandeling niet altijd gehaald kunnen worden, mede door de (nog lopende) afhandeling van zaken die onder het 'oude recht' vallen. In het najaar verwachten we een representatiever beeld te kunnen schetsen van de impact van de Omgevingswet. We zullen de Raad dan ook actief betrekken en informeren wanneer dit nodig is.

Interne ontwikkelingen

Werken met de Omgevingswet vraagt van ons als organisatie een andere manier van denken en doen. Medewerkers van onder andere de teams Ruimtelijke Ontwikkeling, Toetsing en Handhaving en Ruimtelijk Beleid zijn voorzien van de benodigde trainingen. In de komende periode worden de trainingen hervat, zodat we zorgen voor een toereikend kennisniveau bij de medewerkers van onze organisatie.

Het grootste deel van de vragen die binnenkomen in de organisatie gaan over het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). We zijn ons ervan bewust dat onze medewerkers niet op iedere vraag direct een antwoord hebben. De ervaring en kennis die we op doen door te werken met de Omgevingswet, aanvullend met de benodigde trainingen, zullen ervoor zorgen dat dit verbetering met zich mee gaat brengen.

De situatie in de gemeente Laarbeek sluit aan bij de landelijke trends. Er zijn tot op heden geen grote problemen ontstaan. Intern worden de ingerichte processen stapsgewijs verbeterd en zijn we alert bij het ontstaan van mogelijke problemen.

Momenteel zijn we onder andere bezig met:

- De Omgevingsvisie Kernen;
- Verbetering proces Intake- en Omgevingstafel;
- Transitie van bestemmingsplannen naar één Omgevingsplan;
- Voorbereiding voor de Legesverordening 2025;
- Verbetering regionale samenwerking;
- Opstellen van een 'interne handleiding' voor het wijzigen van het Omgevingsplan.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.W.M. van de Ven'.

J.W.M. van de Ven

burgemeester

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Y.C.M.G. de Boer'.

Y.C.M.G. de Boer